

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i adm. nis racja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odosobnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedzielę i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 4 do 6.

OGŁOSZENIA: Nadesłano przed tekstem i w tekście mk. 2,25. Nekrologia — mk. 1,25. Reklamy po tekście (4 szp) — mk. 1,25. Zwyczajne (6 szp.) — 70 fen. Drobne ogłoszenia 12 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej mk. 1,20.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
pod dyrekcją: Fr. Rychnowickiego.

Gościnne występy

ALEKSANDRA

ZELWEROWICZA

Niedziela, d. 15 czerwca popoł.
o godz. 8 po cenach popularnych

„Profesor Statysta”
Sztuka w 4 akt. L. Andrejewa.

Niedziela, 15 czerwca o godz. 7:30

Występ Al. Zelwerowicza
„Żywy trup”
Dram. w 11 obr. L. hr. Tolstoja

Wtorek, d. 17 czerwca. Wy-
stęp Al. Zelwerowicza

„Pan Poseł”
Nowości Komedia w 3 akt.
W. Fijałkowskiego.

Sroda, d. 18 czerwca. Wy-
stęp Al. Zelwerowicza

„300 dni”
Krotochwila w 8 aktach
P. Garault.

Z Sejmu.

Sejnia I, posiedzenie 13.

Warszawa, 14 czerwca (PAT).

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu rozpatrywano mandat w sprawie ataku „Gazety lwowskiej” na członków Sejmu. Bez dyskusji odesłano do komisji projekt ustawy o budowie kolei Rzeszów—Kolbuszowa—Tarnobrzeg. Przystąpiono do dyskusji rolnej. Pierwszy przemawiał pos. **Poniatowski**, który oświadcza:

Za czasów Ks. warszawskiego popełniono błąd, adyż dając chłopom wolność i równość przed prawem nie dało im ziemi.

Obecnie chodzi o to, żeby ziemia przeszła w ręce tych, którzy nie są skłonni do jej pozbywania. Aby nie stosować praw wyjątkowych niema innej drogi jak uchwalić prawo wyłączenia odnośnie do wszelkiej wielkiej własności.

Mówca zwraca się przeciwko tym, którzy wysuwają na plan pierwszy kolonizację wewnętrzną i powada, że chłop będzie wciąż pozostał w kraju, póki będzie miał nadzieję otrzymania ziemi.

Obawy co do obniżenia kultury rolnej w razie przeprowadzenia zamierzonej reformy rolnej, mówca uważa za przesadne, nie podziela też zdania, by Polska nie podzielała ciężarów finansowym z reformy wynikającym.

Pos. **Kowalewski** zwraca się przeciwko dążeniu tradycji, która by zdaniem jego chciała rozciągnąć reformę rolną na długie dziesiątki lat i zarzuca prawnicy, że coraz to nowe znajdują trudności, było sprawę odwiec i zauważa, że zdrowsza jest prawna rewolucja od ewolucja.

Jeżeli wielka własność nie mogła się utrzymać przed wojną, to trudno ludzi się nadziewać, by się mogła utrzymać w warunkach powojennych. Przyszły ustój Polski musi się oprzeć na zdrowych podstawach, stworzyć należy taki system, by praca ta była najwocześniejsza.

Mówca polemizuje z wywodami pos. **Chądźwickiego**, w szczególności podkreśla, że chłop jest najlepszym płatnikiem i że tylko poddać należy uświadomienie włościan, a wydajność z męgi niewątpliwie u nich dorówna wielkiej własności a nawet ją przewyższy.

W końcu nawołuje do zgodnego głosowania za projektem większości. **ks. arc. Teodorowicz** przesłał twierdzenie jednego z mówców, jakoby przysłał telegram ludu podlaskiego w sprawie reformy rolnej, a na wywody innego z posłów oświadcza, że nie powiedział, jakoby włościan chciał się upomnieć o dobra poduszowne, będące dzieć w posiadaniu włościan.

Zarówno z przemówienia mówcy jako też z oświadczenia episkopatu jasno wynika, że nie było i nie jest sammiarem kościoła występować do walki przeciw reformie rolnej.

Na tym dyskusję rolną przerwano. Izba przyjęła następnie sprawozdanie komisji zawięcia publicznego w sprawie wniosku p. **Halbana** o uzgodnienie

posłańców publicznej służby zarówno w dziedzinie cywilnej i wojskowej.

Do tego przedmiotu prócz sprawozdawcy pos. **Malawskiego**, który zgodził się na poprawki pos. **Halbana** przemawiał także wnioskodawca pos. **Halban**, który na błędach popełnianych w zakresie służby sanitariat w armii austriackiej zwałca to traktowanie służby za ifarne, które istniało w biurokracyzmie ustrojach armii obcych.

Wniosek nagie p. **Wojdalskiego** w sprawie braku mieszkań w Lublinie i p. **Lutoławskiego** w sprawie zapatrzenia ludności w drzewo opałowe i budulcowe odesłał do komisji, potem jednomyślnie uchwalono nagłość wniosku pos. **Balic** i w sprawie internowania przez Czechów na Orawie ks. **Mucha** i innych patriotów polskich oraz przesładowania Polaków na Śląsku. Wniosek sara przekazano komisji spraw zagranicznych.

Następne posiedzenie w poniedziałek o godz. 4 po południu.

Na porządku dziennym tylko dyskusja rolna. Marszałek wyraża nadzieję, że dyskusja ta najpóźniej we wtorek się skończy, tak że już we wtorek przystąpić będzie można do pierwszego czytania etatu.

Telegramy.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 14 czerwca (PAT).

Front Galicyjsko-wołyński
Oczyszczono okolice Tlumacza z band ukraińskich postępują. Na północ od Dniestru wojska generała Pawłucki pomimo przyjętych zobowiązań do zaprzestania walki uderzyły na poczcie nasze pod Złotą Lipą i na południe od Jezirny. Walki w toku.

Nad Styrem pod Refaliówką obustronna działalność artylerji.

Front polski.

Odszali 3 pułku ułanów w formacji ataku po zaciętej walce zajęły **Łęgiszno**, kładąc stu kilkudziesięciu bolszewików trumem. Wzięto do niewoli przeszło 100 jeńców, w tem dowódcę pułku i 2 dowódców kompanji, zdobyto 6 karabinów maszynowych i większą ilość amunicji.

Front litewsko-białoruski:
Bez zmiany.

Wz. szefa sztabu generalnego
pulk. **Haller**.

Poznań 14 czerwca. (PAT).

Front północny:

Na odcinku kujawskim w nocy o-gnietm młotaczy min. odparto atak pół kompanji nieprzyjacielskiej na **Budziński**. Wzdłuż Noteci oraz pod **Kowalewem** i **Lipinami** ożywiona działalność patroli niemieckich. Władysławowo ostrzeliwała artylerja nieprzyjacielska.

Front zachodni:

Odparto dwa silne ataki na postę-runki nasze pod **Kaszczorami**.

Na innych odcinkach bez zmiany.

Front południowy:

Słaba działalność bojowa.

Gen. podp. **Wrzeszyński**
szef sztabu.

CASINO

Ostatnie dwa dni!

*** Najpiękniejsza Paryżanka ***

Gaby DESLYS

w 7-miu aktowym dramacie o wzruszającej treści pod tytułem

„BOULETTE”

Niewidziany dotychczas balet Wielkiej Opery w Paryżu
Świetne efekty.

Zdradziecki napad.

Kraków 14 czerwca. (tel. wł.) — „Głos Narodu” donosi, że (czasi doko na 13 km. zdradzieckiego napadu na placówki polskie koło **Karwiny**.

Wojaka polskie w kontrzeję zajęły połowę **Karwiny**, jednak na reszcie do-wództwa cofnęły się na dawne stano-wiska.

Flota angielska.

Londyn 14 czerwca. (tel. wł.) — „Daily Mail” donosi, że z dniem 30 czerwca wstrzymane zostały udłopy w flocie angielskiej. Z dniem tym flota angielska przechodzi pod naczelną ko-mendę ententy.

O przyłączenie do Polski.

Lida, 14 czerwca (PAT) — W pierw-szy dzień Zielonych świątek kilka tysię-cy włościan przybyłych ze wsi okolicz-nych wśród ruin zamku **Gedymina** urządziło wiec na którym powzięto zo-stały rezolucje następnie przesłane Na-czelnikowi państwa i Sejmowi polskie-mu: Twórcy wolnej i niepodległej Or-czyny, niesmordowanemu budownicze-mu państwa polskiego, naczelnemu wo-dzowi, walecznej armji i wozelnikowi! narodu zebrani na zamku **Gedymina**, na zgromadzeniu narodowym dnia 8 czerwca składają wyrazy hołdu, gorącą wdzięczność za oswobodzenie kraju oraz wyrażają całkowitą ufność, że kar-na jego dłońją Polska uzyska zjedno-czenie ziem swoich i zapewni sobie niezawisłość.

Uczestnicy zgromadzenia narodo-wego dnia 8 czerwca na ruinach zamku **Gedymina**, mieszkańcy **Lidzkiego** i osz-miańskiego powiatu zaznaczają swoją polskości i chęć przynależności do Pol-ski, jednomyślnie wyrażają zaufanie do władz wojskowych i cywilnych polskich, gorącą wdzięczność za oswobodzenie od niewoli bolszewickiej. Uczestnicy obrad dnia 8 czerwca w ruinach zamku **Gedymina** mieszkańcy pow. **lidzkiego** i oszmańskiego uważają, że najgłówniejszą potrzebą kraju, jest tworzenie silnej armji polskiej i obrona granic, wzywają wszystkich do wstępowania do szeregów naszego walecznego i dzielne-go wojska.

Osobna rezolucja została wręczona przez delegację, której towarzyszyły liczne tłumy ludności, dowódcy frontu generalowi **Szeptyckiemu**.

Rezolucja ta brzmi:
Oceniając niepomierne zasługi gen.

ODEON

Niedłokolalnie ostatnie 2 dni!

Najnowszy obraz kopenhag-skiej firmy „Nordisk”

Cygańska Księżniczka

Wybitny dramat w 6 akt.
W roli głównej znakomita tragiczka duńska

Eilen Rassow

Początek przedstawień 4.30.

Szeptyckiego, wyrażając mu gorącą podziękę za osłonięcie tego kraju sztandarem orła polskiego i zaprowadzenie w nim ładu i porządku, opartego na sprawiedliwości, uczestnicy zgromadzenia narodowego w zamku **Gedymina** wyrażają swoją głęboką ufność, że niezłomny dowódca frontu litewsko-białoruskiego przesunie swoją waleczną dłoń jeszcze dalej na wschód granice Rzeczypospolitej polskiej.

Noty austriackie.

Ljon, 14 czerwca (PAT) — Radio poz. **Z Wiednia** donoszą, że delegacja austriacka przedłoży w **Saint Germain** kilka jeszcze not. Pierwsza będzie dotyczyć ogółu spraw Austriji, druga kwestji terytorjalnych.

Sprawa Niemców czeskich ujęta będzie w osobną notę. Inna znów nota zaproponuje entencja utworzenie specjalnej komisji, która zbada wszystkie zagadnienia związane z likwidacją bylej monarchji Austro-węgierskiej.

Niemcy aresztują anglików.

Lyon, 14 czerwca (PAT) — Z **Libawy** donoszą: General **Gula** kazał aresztować w **Libawie** 5-ciu oficerów angielskich. Armaty ustawione na wybrzeżu kawał skierowa na kontrtorpedowiec angielski stojący na wodach **libawskich**. Anglja sążadala od Niemiec przeproszenia za to zaj-ście i na razie wstrzymała cały niemiecki ruch okrętowy na tych wodach.

Szpiśz w rękach wojsk polskich.

Kraków 14 czerwca. (tel. wł.) — Głos narodu donosi z Nowego Targu, że po wyjściu Czechów wojska polskie zajęły Szpiśz aż do Kismarku. Gdy tylko Czesi opuścili kraj ludność polska zorganizowała się.

Kraków 14 czerwca. (PAT) — Kilka dzienników donosi, że wojsko czesko-słowackie zupełnie ustąpiło ze Szpiśza i Orawy.

Prawda o Czortkowie.

Lwów 14 czerwca. (PAT). „Kurier lwowski” pod tytułem „Prawda o Czortkowie” zamieszcza następujące wiadomości:

Dnia 6 bm. weszły do Czortkowa patroli polskie. Młodzież rzuciła się do broni i opanowała miasto wyrzucając plądrujących rabusiów. Po południu bateria ukryta na górze otworzyła silny ogień na miasto.

Data 7 bm. ogień ten wzmożł się do niesłychanej siły. Sześć baterji było w niemiernie miasto bombardując kościoły i wiele domów. W południe zaatakowali Ukraińcy Czortków od strony Wygnanki górnej. Miasto wpadło z powrotem w ręce ukraińskie. Wśród ludności zaczęła się panika i ucieczka.

Trzeba uwzględnić, że na małym odcinku między Zbruczem a Dniestrem zebrały się resztki armji ukraińskiej w rozpaczliwym położeniu, bo ani bolszewicy, ani rumuni przepuścić ich nie chcieli.

Podobne wiadomości przynosi również z Czortkowa „Gazeta Codzienna” podając, że wedle zeznań uchodźców mieli Ukraińcy wymordować po powrocie około 60 Polaków.

Duch ligi narodów.

London 14 czerwca. (PAT) Reuter Prezydent Wilson wystosował list w sprawie ligi narodów, który służyłby omawianiu w Londynie w dalach najbliższych. Prezydent Wilson utrzymuje, że niezmiernie ważnym jest, aby obecne i przyszłe pokolenia rozumiały i podtrzymywały ducha ligi narodów. Brak zrozumienia wśród należących do niej narodów mógłby być ciągłą groźbą dla pokoju w przyszłości.

Praca nad podniesieniem umysłu i ducha narodów, które będą należały do ligi musi być podjęta i wykonywana bez wyczerpania, aby wszyscy mogli zdać sobie sprawę z roli, którą liga odegra w przeprowadzeniu pokoju międzynarodowego.

Sprawa Górnego Śląska.

Wiedeń. (tel. wł.) 14 czerwca — „Wiener Allgemeine Zeitung” donosi z Paryża, że odpowiedź w sprawie Górnego Śląska zawierać będzie zmiany bardzo nieznaczne.

Niemcy otrzymają jedynie prawo przebiegania kontyngentu węgla.

Plebiscyt urządzony będzie tylko w kilku miejscowościach najbardziej wysuniętych.

Clemencau do Kolszaka.

Lugdań, 14 czerwca. (PAT) — Radjo warsz. Dnia 28 maja wysłał Clemencau do admirała Kolszaka notę w imieniu najwyższej rady główniejszych mocarstw sprzymierzonych i sojuszników. W notce tej polityka ententy do Rosji jest wyraźnie wykreślona. Celem jej jest przywrócenie pokoju wewnątrz Rosji, umożliwienie narodowi rosyjskiemu objęcie pewnej kontroli nad swoimi sprawami za pomocą konstytuancy, wybranej swobodnie oraz przywrócenie pokoju na granicach Rosji za pomocą umów.

Rządy sprzymierzonych i sojuszników przekonały się, że osiągnięcie tych celów drogą negocjacyjną z moskiewskim rządem sowieckim jest niemożliwe.

Ultimatum o wojska polskie.

Paryż, 14 czerwca. (PAT) — Havas. „Daily Mail” zamieszcza depeszę z Koblenckji, która donosi, że marszałek Foch postawił Niemcom ultimatum, żądające natychmiastowego odwołania rozkazu wydanego z Berlina, który zabrania przejścia wojsk polskich przez Niemcy.

Wojska polskie wkraczą na terytorja przyznane Polsce

Berlin 14 czerwca. (tel. wł.) — Donoszą z nad granicy Górnego Śląska, że najwyższa Rada wojenna w Paryżu upoważniła Focha do wydania rozkazów, by wojska pol-

skie wmaszerowały na terytorja przyznane Polsce na konferencji.

Akcja ta ma się odbyć przy współudziale wojsk francuskich.

Ukraina i Rumunia na stopie wojennej.

Wiedeń 14 czerwca. (PAT). WBK donosi:

Ukraińskie biuro prasowe ogłasza, że z powodu wkroczenia rumunów do Galicji wschodniej przywódca misji ukraińskiej w Rumunji Jerzy Gaffenko wyjechał z Bukaresztu z członkami mi-

sji. Dnia 4 bm. wieczorem stosunki między Ukrainą a Rumunją zostały zerwane.

Nadzwyczajny poseł Gaffenko wraz ze swoim eteczeniem udał się do Paryża.

Dlaczego nie mówili tego w r. 1915?

Nauen 14 czerwca. (PAT). Radjo pozn. Prezydent ministrów Scheidemann wygłosił we czwartek na zebraniu socjalistów węgłosci w Weimarze mowę, w której między innymi omawia zadania nowej republiki niemieckiej. Oświadczył on między innymi:

Nie tylko my ale cały świat czeka na stworzenie sprawiedliwego pokoju. Ale sprawiedliwości tej w podjętych warunkach dopatrzeć się nie można. Zrozumieć że nie łatwo przychodzi mówić mi te kwestje w czasie gdy waga się losy całego świata. Nic w świecie nie może być nam przeszkodą w pracach nad zaprowadzeniem porządku w stosunkach międzynarodowych.

Przeciwnicy nasi mylą się jeżeli sądzą, że jednym pociągnięciem pióra wtrzymają nasz rozwój. Pomimo wszystko patrzą z nadzieją w przyszłość.

Naród niemiecki nie upadł. Ostatnia wojna była wojną wszystkich przeciw wszystkim, ale obecnie stoją wszyscy przeciw wszystkim, lecz wszyscy razem walczyć będą jeden za drugiego. Pokój socjalnemu nie może zakończyć walki i zmagania się tym, że jedno państwo militarne wydrze drugiemu bat z ręki aby nim władać, lecz tym, że wszystkie zasady uznane obecnie za fałszywe zastąpić będą zasadami słusznymi, i tym że polityka klas pracujących weźmie górę nad wszystkimi innymi.

Oto walka, którą my socjaliści niemieccy zamierzamy kontynuować, także w pokoju środkami pokojowymi. Porażka jaką się kończy obecna wojna uznana za definitywną jedynie dla dawnych potentatów, których żaden Bóg nie powoła już do życia, nie może być porażką definitywną dla narodu, którego siły są nieśmiertelne.

Zbliżenie polsko-rumuńskie.

Warszawa, 14 czerwca. (PAT) — Otrzymujemy z Paryża wiadomość o bankiecie dyplomatycznym wydanym przez prezydenta ministrów pana Paderewskiego dnia 7 b. m. na cześć pana Bratianu, przyszłego prezydenta Rumunii w Warszawie papa Florescu, prezydenta rumuńskiego w Paryżu, pana Mishu i wielu innych osobistości rumuńskiego świata dyplomatycznego.

W bankiecie uczestniczyli politycy i dyplomaci francuscy oraz członkowie delegacji kongresu pokojowego Polski.

Zebrawanie, na którym rumuńscy mężowie stanu mieli sposobność zaznajomienia z przedstawicielami różnych sfer i kierunków polityki polskiej, stanowi poważny krok w zbliżeniu polsko-rumuńskim, będącym dziełem rządzący obu narodów.

Wynurzenia Bethmana Hollwega.

Nauen, 11 czerwca. (PAT) Radjo warsz. Ze źródeł niemieckich. Były kanclerz Bethman-Hollweg zapewnia, że domalszanna rada korens, która jakoby miała się odbyć 5 lipca 1914 nigdy nie odbyła się. W dniu tym przyjął cesarz tylko Bethmana, który go poinformował o treści listu cesarza Franciszka Józefa i memorandum rządu austro-węgierskiego, oraz Zimmermana. Cesarz wypowiedział zdanie, że Niemcy nie mogą dawać rad Wiedniowi, jakiego rodzaju czynienia ma się domagać z zamachem sarajewski, Austria bowiem sama powinna zdecydować, Niemcy zaś powinny uważać, by nieperesumenie austrijsko-serbskie nie przybrało rozmiarów ogólnoeuropejskich. W interesie Niemiec leży

zachowanie Austro-Węgier. Następnie Bethman zwraca uwagę na gorliwość, z jaką Cambon pracował w Londynie celem przygotowania wciągnięcia Anglii w wojnę i że udało mu się nareszcie uzyskać formalną obietnicę ze strony Grey'a na korzyść Francji. Bethman wyraża gabinetowi paryskiemu, iż w czasie kampanji skierowanej do wciągnięcia Anglii nie zawsze używał godnych środków. I tak Villami i Poincarre utrzymywali zawsze, że mobilizacja rosyjska była tylko następstwem mobilizacji Austro-Węgier, rzeczywiście mobilizacja rosyjska została ogłoszona w Petersburgu 31 lipca 1914 r. na kilka godzin przed ogłoszeniem mobilizacji Austro-Węgier.

Jażeli nie podpiszą.

London 14 czerwca. (PAT). Reuter. Według Reutera Niemcom udzielony będzie tygodniowy termin na przyjęcie traktatu. Ten okres czasu włącznie 3-y dniowy termin na wymówienie zawieszenia broni.

O ile Niemcy traktatu nie podpiszą wojska sprzymierzone rozpoczną marsz nazajutrz.

Ostatnia chwila rodziny Romanowych.

Wiedeń 14 czerwca. (PAT). WBK W przeciwstawieniu do rozpowszechnionych w ostatnich dniach wiadomości, jakoby carowa rosyjska żyła i znajdowała się w bezpiecznym miejscu dzienniki zamieszczają doniesienie z Moskwy ze źródeł, które trzymają w tajemnicy, że rodzina carska poniosła śmierć co stwierdzono napełno.

Car przed śmiercią miał przekleństwo na swoich przeciwników. Zastrze-

850 masło codziennie świeże polecają sklepy Warszawskiego Związku Towarzystwa Mleczarskiego.

lono go a zwłoki umieszczono w skrzyni, którą natychmiast przewieziono do Kremła w Moskwie, gdzie po rozpoznaniu zwłok przez kilka osób, które dobrze znały cara spalono je w piecu.

Carowa po pierwszym strzale jeszcze żyła i zawołała: „To cud, żyję jeszcze”.

Następca tronu skonał dopiero po 7 strzale.

Bestjalstwa Ukraińców.

Złoczów, 14 marca. (PAT) — W tych dniach przybędzie do Złoczewa misja koalicyjna, która była obecna przy odbudce zwłok Polaków pomordowanych przez ukraińców.

Misja zabrała protokoly w sprawie tych mordów i udała się następnie do Tarnopola i Skiatu, gdzie delegaci ludności polskiej, żydowskiej i ruskiej przedstawili jej swoje żądania, domagając się przynależności Galicji wschodniej do państwa polskiego.

Gotowość do wojny.

Lyon, 14 czerwca. (PAT) — Radjo pozna. „Temps” dowiaduje się, że państwa sprzymierzone ustaliły już w najdrobniejszych szczegółach wszystkie wojskowe i ekonomiczne zarządzenia na wypadek gdyby Niemcy odmówiły podpisania traktatu pokojowego. Wojska państw sprzymierzonych stoją w pogotowiu na posterkach i na pierwszy sygnał ruszą się w głąb Niemiec.

Wiec chłopski.

Tarnopol, 14 czerwca. (PAT) — Dnia 11 b. m. odbył się tu kilkutyślny wiec chłopski zwołany przez tarnopolską organizację narodową.

Po przemówieniach burmistrza miasta Tarnopola Smidta oraz szeregu wódcian, wiec uchwalił jednomyślnie rezolucję wywołującą Sejm i Radę do dotychczasowej staraj, aby Galicja wschodnia w całości należała do Polski.

Wiec wyraził też podziękowanie panu Sikorskiemu za oswohobienie Tarnopola i pożyteczną działalność obywatelską.

Odwołanie wojsk z Murmanu.

Wiedeń 14 czerwca. (tel. wł.) — „Neue Freie Presse” donosi, że wojska francusko-angielskie zostały odwołane z Murmanu.

Polski Związek kolejowców.

W dniu 9 b. m. odbył się w Poznaniu ogólny zjazd delegatów kolejowych dwu działalc zrzeczonych w Związku krakowskim i w Związku poznańskim, reprezentujących z górą 13,000 kolejowców i uchwalili jednomyślnie zjednoczenie się wymienionych zrzeczeń w jeden związek pod nazwą „Polski Związek kolejowców” z siedzibą w Warszawie.

Działalność tego Związku rozciąga się z d. 9 b. m. na całą Polskę.

Statut nowego Związku przyjęto na wspólnej konferencji w Łodzi. Zatwierdzenie Związku warszawskiego przyrzekły kompetentne władze państwowe.

Założyciele Związku wyrażają nadzieję, że zarówno przedstawicielstwo narodu w Sejmie, jakoteż władze centralne i apoliteczność same, otoczą Związek ten większą, niż dotychczas pieczą i pomocą, aby praca i dążności Związku dla dobra i świetności ojczyzny jak najszybciej i najlepsze wydały owoce. Poparcie to uważają za tym niezbędne, że piętną się coraz to większe trudności w pobocznym zapoczątkowanych przewrotów, zawieszonych do nas z bliskiego nam wschodu.

W odezwie zwróconej do ogółu kolejowców, założyciele Związku piszą:

„Dość terroru! Dość krzyku ulicznego! Nie aktami gwałtu i przewrotom lecz rzetelną pracą zaskarbimy sobie cześć i poznanowanie w społeczeństwie, a wdzięczność odradzającej się ojczyzny.

„Wszystkich dotyczących niesorganizowanych kolejowców, jako też tych, którym dotychczasowa działalność Związku warszawskiego nie odpowiadała, zapraszamy do wspólnej pracy w szeregach naszego Związku.

Siedzibą główną zarządu polskiego Związku kolejowców jest Warszawa, organem Związku „Kolejowicę Polski”.

Patryotyczna uchwała młodzieży poznańskiej.

Poznań, (PAT). — W Poznaniu odbył się osólny wiec akademicki w sprawie służby wojskowej w Collegium Minus, zwołany przez grupę nar. d. w. i. zwiazek akademików polaków. Uchwalono następującą rezolucję:

Zwazywszy, zgodzie ze stanowiskiem akademickiej młodzieży narodowej wszystkich wsechnicy polski, że n. j. przedlajszym obowiazkiem akademika Polaka, w chwili wstania państwa polskiego, jest poświęcenie wszystkich sił swoich w obrocie ojczyzny zagrożonej, my młodzież akademicka wsechnicy poznańskiej, zgr. madzona na wiecu ogólnie-akademickim, stwierdzamy zgodnie z dotychczasowym naszym stanowiskiem, że pomimo otwarcia wsechnicy w Poznaniu, żadną miarą od służby wojskowej uchylać się nie chcemy, przeciwnie potępić będziemy wszelkie niezasadzone i samowolne usuwanie się od powinności wojskowej i piętnować je jako wyłamywanie się z pod solidarności akademickiej. W nadziei, że władze uniwersyteckie od powiednie z tego wysnują dla inkryminowanych konsekwencje, uważamy dalej, że jedynie władze państwowe i wojskowe zwolnienia decydować mogą. Dlatego wybieramy komisję kwalifikacyjną, która jako najwyższa instancja reprezentacyjna, współpracując z senatem i lekarzem uniwersyteckim, czyniąc nad tem, aby tylko niezdolnych do służby wojskowej, albo będących w nadzwyczajnych warunkach przyjmowano na wsechnicę. Uchwalono też rezolucję przedstawioną imieniem koleżanek następującej treści:

Wiec stwierdza, że koleżanki gotowe są jak detak, tak w przyszłości do wszelkiej odpowiedzialnej pomocy wojskowej.

Koleżanki a Polska.

Paryż, 13 czerwca (PAT). — Havas. Odpowiedź Koleżanki na notę sprzymierzeńców o stosunku do Polski powiada: Uznając, że jedna ze sprawiedliwych konsekwencji wojny światowej jest stworzenie niepodległej, zjednoczonej Polski, rząd rosyjski uważa za wskazane potwierdzić niepodległość, która była ogłoszona przez tymczasowy rząd rosyjski w roku 1917, a którego wszystkie zobowiązania i dekryty zostały potwierdzone. Ostatecznie jednak usatysfakcjonowanie granic polsko-rosyjskich powinno być odłożone do zwołania konstytuandy. Koleżanki oświadczają gotowość przygotowania projektu rozwiązania spraw dotyczących losów rządów narodowych Estonji, Łotwy, Litwy, krajów kaukaskich i zakaspjskich. Liga narodów usunąć może wyznikać nieporozumienia.

Przymierze Ententy z Koleżankami.

Paryż, 13 czerwca (PAT). — Havas. Najwyższa rada państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych wystąpiła dziś do admirała Koleżanki depeszę następującej treści: Państwa sprzymierzone i zaprzyjaźnione potwierdzają odbiór odpowiedzi na ich notę z dnia 26 maja i są w tej odpowiedzi bardzo zadowolone, gdyż odpowiedź ta jest w zasadzie zgodna z propozycjami uczynionymi przez ententę, zawiera zapewnienie samostanowienia narodów oraz jest zapowiedzią pokoju dla narodu rosyjskiego i jego sąsiadów.

Ententa jest zdecydowana jak to zaznaczono w pierwszym piśmie zawrzeć z admirałem Koleżankami przymierze. Podpisano Lloyd George, Woodrow Wilson, Clemenceau, Orlando i Matino.

Kredyty na propagandę prasową.

„Przegląd Wieczorny” dowiadyuje się, że Polski Komitet Narodowy w Paryżu zwrócił się do ministerjum spraw zagranicznych przy ul. Miodowej z propozycją przeznaczenia rocznego kredytu w kwocie 2,580,000 franków, na zagraniczną propagandę prasową dla Polski.

Suma ta ma być podzielona między poszczególne poselstwa polskie i nosić będzie nazwę funduszu dyspozycyjnego na prasę i propagandę, zapomogi i wydatki nadzwyczajne.

Dla Londynu, Paryża i Waszyngtonu przeznaczono na ten cel po 240,000 fr. rocznie.

Dla Rzymu i Bukaresztu po 144,000 franków.

Dla Watykanu, Pragi i Wiednia po 120,000 fr.

Dla Tokio, Berna, Belgradu, Bada-pesztu, Buenos-Aires, Hagi, Kopenhagi, Rio-de-Janeiro i Stokholmu po 84,000 fr. rocznie.

Dla Brukseli, Madrytu, Aten, Chrystianji, Helsingforsu, Pekinu i Sofji po 60,000 fr. rocznie.

W końcu dla Teheranu 86,000 fr. rocznie.

Fuzja nacjonalistów z socjalistami.

Praga, 13 czerwca (PAT). — „Ceske Slovo” pisze w artykule „Zabezpieczenie naszej republiki przed niemiecką rewolucją”:

Obecnie nasze położenie na Słowaczynie wysykalny żywioły wrogie w Czechach niemieckich, chcąc przez swoją działalność podkopać byt czechosłowackiej republiki.

Nie jest tajemnicą, że w granicach republiki tworzą się tajne organizacje wojskowe i polityczne niemiecków pod różnymi nazwami i że w tej robocie podali sobie dłoń niemieccy nacjonalisci z socjalistami w nadziei, że wspólnymi siłami wstrząsną podstawa rze-

Czechach niemieckich chcą skorzysta z tego, że z niemieckich miast odwołano garnizony czechosłowackie na Słowaczczyznę. Niemcy nie słuchają rozkazów władz, które nakazywały oddać broń, trk że mają jej pod dostatkiem.

Nie trudno zrozumieć, co mają oznaczać sygnały dawane każdego dnia z ratusza i ziem miast niemieckich w Czechach, a to światło czerwone, niebieskie i sielone. „Ceske Slovo” konstatuje, że sytuacja czechosłowacka w niemieckich Czechach jest nie nadzwyczajna i cytując wyjątek z listu pewnego obywatela z Bor, który donosi, że po odejściu pułków czechosłowackich na Słowaczycznę, niemiecy przygotowali zamach na miasta, szerząc alarmujące wieści o powstaniu bolszewickiej rady ministrów w Pradze, o zamachu i śmierci Masaryka i ministra obrony narodowej Klofacsa. Dziennik stwierdza, że pisma niemieckie nie tają swojej radości z powodu klęski czechosłowacków na Słowaczynie.

Pismo żąda użycia najostrożniejszych środków celem stłumienia niewątpliwie istniejącej rewolucji niemieckiej w czechosłowackiej republice.

„Bohaterstwa” ukraińców.

Lwów, 14 czerwca (PAT). — „Gazeta wieczorna” w nr. 4674 podaje następujące wiadomości: Przy odwołaniu ukraińców koło Litwinowa wymordowali hajdamacy całą rodzinę złożoną z 3 osób. W Rakowcu zamordowano w sposób bestjałski pana Leszczyńskiego pełnomocnika dóbr „Osoli-nium”. Hajdamacy potamali mu nogi i ręce poczem rozstrzelali go i porzucili w polu. Dwory w tej okolicy kompletnie zrabowane. Nie znalazli ani krowy, ani konia, ani śladu inwentarza martwego. Dnia 7 b. m. aresztowano pomocnika komisarza ukraińskiego J. na Hanaasa inicjatora wszystkich represji i Kulezyckiego polaka renegata będącego w służbie wojska ukraińskiego, który ćwieszył „herojów” ukraińskich i nauczał ich w ten sposób:

„Riżte, bijte, strelajte lachiw, a jak ne możete, to kasajte zubami”.

Następnego dnia jednak obu tych panów wypuszczono na wolność.

Podając te wszystkie szczegóły pisze dalej „Gazeta wieczorna”: Musimy się stanowczo domagać odpowiedzialności jednostek i całej kultury politycznej ukraińców za to co się stało. 1) chodzi o kartę na przestępstwa wojskowych i administracyjnych, którzy pogwałcili elementarne zasady ludzkości. 2) chodzi o ustalenie odpowiedzialności za politykę. Na tym punkcie musi być wysueta konsekwencja, ci, którzy własny lud oszkalowali, muszą opuścić swoje stanowiska i z nimi układu być nie może.

Noty austrijackie.

Lyon, 14 czerwca (PAT). — Radjo pozn. Z Wiednia donoszą, że delegacja austrijska przedłożyła w Saint Germain kilka jeższych not. Pierwsza będzie dotyczyła ogólnu spraw Austrii, druga kwestje terytorjalne.

Sprawa Niemców czechosłowackich ujęta będzie w osobną notę. Inna znów nota proponuje entencie utworzenie specjalnej komisji, która zbada wszystkie zagadnienia związane z likwidacją byłej monarchji Austro-węgierskiej.

Jeszcze zwłoka.

Paryż, 14 czerwca (PAT). — Radjo pozn. Ustanowiono osobną komisję, która ma zbadać poszczególne punkty odpowiedzi ententy na kontrpropozycję niemieckie. Najprawdopodobniej komisja ta ukończy swoje prace przed poniedziałkiem. Oczekiwane na wczoraj lub dzisiaj wręczenie Niemcom odpowiedzi ententy nie nastąpi.

Szkola powszechna i jej pracownicy.

Sądzonem nam było żyć i działać w chwili, której równej napróznuobyśmy szukali nietylko w dziejach własnego narodu, ale w historii całego świata.

Gdyby wypadło określić w kilku słowach zadania i cele każdego narodu zarówno na przyszłość bliższą, jak i najdalejszą może, powiedzielibyśmy krótko, praca wszystkich narodów po zawarciu pokoju musi być oparta na stopniowym wcielaniu w życie niespożytych zasad wilsonowskich, jednym słowem, na odrodzeniu narodów.

Wszystkie narody, tak czy owak, odrodzić się muszą. Osnową, po której przewijać się będzie wątek owej pracy odrodzeniowej, nadając jej w każdym narodzie swoistą barwność, stanowić muszą szczerzy, prostolinijni demokracyzm. Gdy wszystkie tkanki organizmu narodowego skąpane zostaną w idei takiego demokra-

tyzmu, można będzie spoglądać śmiało w przyszłość takiego narodu, można będzie ufać, że spełni on misję, nań przypadłą, że nie będzie wreszcie ogniwem, powodującym tarcia i zgrzyty w dziejach wszechludzkich.

Ze droga takiego odrodzenia przez demokracyzm szczerzy, prostolinijni, niezamącony przez niepożądane domieszki, łatwą nie będzie, rowodzie chyba niema potrzeby, mozołną ona będzie dla tych związków narodów, które w praktyce państwowej najchętniej stosowały przemoc i tak czczony przez nie dogmat, siła przed prawem.

Ze narody takie nierychło jeszcze wyrwą doszczętnie ze swej duszy ten rozkładowy czynnik, i że będą go usiłowały stocować w działaniu politycznym i nadal, nie można wątpić, droga nałogu jest czasami silniejszą nietylko od jednostki, ale nawet od całych zbiorowisk ludzkich. Będzie ona również powodem przeróżnych tarć i w naszym narodzie.

Wierzmy wszakże szczerze i niezłomie, że zdrowe instynkty społeczne, stanowiące podkład duszy polskiej, zmożą wreszcie ten nałóg, dzięki czemu będziemy mogli w niedalekiej zapewne przyszłości, ujrzeć zorzę prawdziwego odrodzenia narodowego.

Do takich wniosków optymistycznych skłaniają nas przedewszystkiem dotychczasowe prace i usiłowania Sejmu Ustawodawczego. Wszędzie bowiem, gdzie chodziło o ogólny interes i dobro narodu, Sejm nasz wydobywał z siebie tony i hasła, brzmiały odzwierciedleniem nów i zasad, przez Sejm 4-letni w życie wcielanych.

Takie również stanowisko, stanowisko, idei demokracji z tej ogólno-narodowej zajął nasz Sejm w uchwałach, ustawy o stabilizacji i wynagrodzeniu nauczycieli szkół powszechnych dotyczących.

Nie chcemy nużyć uwagi czytelnika szczegółami szczegółnej ustawy, nie mamy

wej. Pracownicy szkół powszechnych w tak zwanej Kongresówce rekrutują się w przeważnej mierze z pośród wychowawców seminarjów, w których za czasów rosyjskich tak zwane przedmioty polskie nie były wykładane nawet na lekarstwo.

Do takich przedmiotów należą: przedewszystkiem język polski, następnie — historia i geografia Polski. Nauczycielstwo wprawdzie, oddane zwłaszcza służbie idei narodowej, usiłowalo w różny sposób za-pięć te braki. Nawet już podczas okupacji niektóre miasta i gminy starały się dopomóc nauczycielstwu przez organizację tak zwanych kursów uzupełniających. Kursy te atoli, lubo pogłębiały i uzupełniały wiedzę swych słuchaczy, niemniej, jako pozbawione rygoru egzaminacyjnego, nie dawały społeczeństwu pewności, że do pracy w szkole powszechnej nie wezmą się ręce niepowołane. I ta właśnie obawa, pomimo dużego nacisku, wywieranego przez pewien odłam nauczycielstwa szkół powszechnych na komisję oświatową Sejmu w duchu, przeciwnym egzaminom, — sprawiła, że Sejm uchwalił jednak potrzebę zdania owych egzaminów do r. 1926.

Drugą, nierównie poważniejszą uchwałą sejmową, która stanowi jeden z punktów wzmiankowanej ustawy, przyjętej w całości przez Sejm w d. 27 maja r. b., jest przyznanie nauczycielom, którzy, obok prawem przepisanych kwalifikacji nauczycielskich dla szkół powszechnych posiadają dyplom wyższego zakładu naukowego, placę o 2 kategorii wyższej, przy równych innych warunkach.

Obie uchwały, szczególnie zaś druga nie mogą nie budzić w umysłach i sercach szczerych przyjaciół oświaty ludowej jaknajbardziej niejednoznacznej odzźwięku. Uchwała ta narodziła się z uchwałami Sejmu 4-letniego tudzież z pracami niezapomnianej komisji edukacyjnej, stanowiąc będzie po wsze czasy chlubną usiłowanią naszych tak pod względem politycznym, jak i kulturalnym. Próżne są obawy tych, którzy głoszą, że nauczyciel z wyższym poziomem uniwersyteckim, nie stanie do pracy przy skromnym warsztacie szkoły powszechnej. Nie stanie rzeczywiście, ale tylko wtedy, gdybyśmy mieli skostnieć, zasklepić się w zębionej rutynie zacofania, gdybyśmy mieli ujawnić niepojmowanie prądów chwili dziejowej. Ze jest, na szczęście przeciwnie, dowodzi uchwała sejmowa. Miejmy więc nadzieję, że szkoła powszechna przestanie oddać być kopcuszką w ogniwie łańcucha jednolitego szkolnictwa polskiego, i że tą drogą właśnie, poza bezpośredniemi swojemi zadaniami, przyczyni się również do wyplenienia u nas przekonania, iż sprawa oświaty w szkołach powszechnych może być prowadzona przez byle kogo i byle jak.

Powyższe refleksje nasunęła nam uchwała słuchaczy i słuchaczek kursów pedagogicznych Wydziału Szkolnictwa m. Łodzi, powzięta na ostatnim wykładzie, dotyczącym, między innymi, sprawy samokształcenia nauczycieli. Uchwała ta, skierowana do Inspektora Szkolnego okręgu m. Łodzi, domaga się:

1) poczynienia starań w Wydziale Szkolnictwa, jako też w Ministerstwie W. R. i O. P., o możliwie szybkie otwarcie w m. Łodzi Instytutu Pedagogicznego na wzór takiegoż instytutu, istniejącego w Warszawie przy Wolnej Wsechnicy Polskiej, z zastrzeżeniem atoli, aby projektowana uczelnia przygotowywała również nauczycielowi dla szkół powszechnych;

2) zastrzeżenia pierwszeństwa wstępu do Instytutu dla nauczycielstwa szkół powszechnych m. Łodzi i okolic, początkodawcy pragnęli bowiem, aby stanowiska nauczycieli szkół powszechnych w Łodzi zajmowały jednostki z wyższym wykształceniem zawodowym;

3) ułatwienia wreszcie nauczycielstwu łódzkiemu i okolicznemu przy pomocy projektowanego Instytutu, zdania dodatkowego egzaminu z przedmiotów, w uchwałę Wysokiego Sejmu wskazanych.

Ze swej strony możemy się cieszyć tylko z powzięcia tego rodzaju uchwały i życzyć równocześnie, aby inicjatywa znalazła skuteczne poparcie u czynników decydujących. Co do nas, będących świadkami usiłowani Wydziału Szkolnictwa w sprawie zaprowadzenia przymusu szkolnego, nie ulega żadnej wątpliwości, że rzeczona myśl rychło urzeczywistniona zostanie.

I wreszcie niech nam wolno będzie wypowiedzieć nasze szczerze przekonanie, że gdyby praca na kursach, oprócz powyższej inicjatywy, nie dała żadnego innego wyniku, już wydatki na te kursa byłyby opłacone stokrotnie.

Rozkaz.

Zgodnie z uchwałą sejmową z dnia 7 marca 1919 r. i na rozkaz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Sekcja Poborowa) L. dz. 8376. IV. z dnia 7 czerwca 1919 r. ogłoszony zostaje

podręcznik 1899

Wszyscy popisowi z tego rocznika, stale w drodze zamieszkał i czasowo tu przebywający zgłosić się mają do przeglądu z dowodami osobistymi (paszportami niemieckimi z fotografią w pokładziakach dnia 23-go czerwca 1919 r. o godzinie 7 rano w Powiatowej Komendzie Uzupełnień (ul. Sienkiewicza nr. 3/5 z wyjątkiem tych którzy wniesli już prośby o ulgi w służbę wojskowej i otrzymali wezwania na inny dzień do przeglądu.

Termin składania próśb przodłuża się do 23 czerwca 1919 r. — różniczące bezwarunkowo nie będą uwzględniane.

Należący do rocznika 1898, 1897 i 1896, którzy dotychczas z jakiegokolwiek powodów do przeglądu nie stanęli, mają zgłosić się również dnia 23 czerwca 1919 roku.

Popisowi, którzy już raz stawali do przeglądu jako osobnicy i zostali uznani za niezdolnych, muszą mimo to zgłosić się drugi raz dnia 23 czerwca 1919 roku. To samo odnosi się do byłych wojskowych, z wojska zwolnionych.

Niestawiający się w tym dniu będą przymusowo sprowadzeni i ukarani. Od stawianietwa w ten dzień zwalnia tylko obciążenie chorobą, stwierdzoną na piśmie przez lekarza powiatowego, ale świadectwo to należy przedłożyć dnia 23 czerwca 1919 roku.

W następujących dniach będą przyjmowani do przeglądu tylko ci, którzy wykaza się karteczką, otrzymaną w dniu 23 b. m. przy pierwszym zarejestrowaniu się. Żadnych innych wezwań nie rozsyła się.

(—) Właściciel
Peruznik i zastępca
komendanta: P. U.

oznaczonym minimum urządzenia kwater oficerskich, a mianowicie: kompletne łóżko (z pościelą), kompletna umeblownia, lustro, 2 ręczniki, wiadro, stół, krzesło, lampa, wieszadło, rolety.

Wystawa pamiątek wojennych.

(x) Znakomite zarządzą się wystawa pamiątek wojennych, której otwarcie nastąpi nieodwołalnie o g. 1 po południu w lokalu przy ul. Piotrkowski nr. 107.

Dzięki gorliwym zabiegom organizatorów zamierzono wiele ciekawych okazów które ni wątpliwie zainteresują szerszy ogół publiczności.

Wszystkie pamiątki są starannie skolekcjonowane i podzielone na grupy, aby można było łatwo orientować się.

Okazy wystawione zaopatrzone będą w odpowiednie napisy. O wystawie, z której dochód przeznaczono na kwotę „Tydzień dla żołnierza“ podamy specjalne sprawozdanie.

Kursy wakacyjne dla nauczycieli

(x) W celu udoskonalenia nauczania buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji w szkołach i na kursach handlowych, z inicjatywy ministerjum W. R. O. P. utworzone będą w Warszawie specjalne kursy wakacyjne dla nauczycieli. Wykłady na kursach rozpoczną się dnia 1 lipca i trwać będą do 28 lipca 1919 r. Codziennie odbywać się będą 3 wykłady.

Sluchacze, którzy wysłuchają wszystkich wykładów, wezmą udział w wycieczkach doświadczeniach, oraz dadzą dostateczną odpowiedź na pytania oraz wykazą znajomość treści dzieł przestudjowanych, otrzymają odpowiednio zaświadczenie.

Na kursy wakacyjne zapisywać się mogą: 1) nauczyciele buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji w szkołach i na kursach handlowych, 2) pracownicy biur i kantorów, którzy mają przynajmniej średnie wykształcenie ogólne oraz ukończyli szkołę lub kursy handlowe i zamierzają poświęcić się pracy pedagogicznej.

Nauczyciele, zapisujący się na kursy wysłuchają się winni zaświadczeniem swoich władz szkolnych o wykładanym przedmiocie handlowym.

Kandydaci, którzy jeszcze w szkołach nie wykładają, winni przedstawić list polecający od organizacji społecznych lub znanych Sekcji ze swej poważnej działalności społecznej.

Kandydaci z prowincji mogą się ubiegać o zasiłek na koszty pobytu w Warszawie w wysokości mk. 200.

Wypłata pensji nauczycielom.

(x) Pensje będą wypłacane: w dniu 17 b. m. dla nauczycieli szkół polskich dnia 18 b. m., dla nauczycieli szkół żydowskich, dnia 20 b. m. — szkół niemieckich nauczycieli ni których. Po kwoty należy się zgłaszać w dniu wypłaty, od godziny 8-jej popołudniu do biura Wydziału Szkolnictwa.

Komitet Matek Ch. zestynych.

(r) Komitet Matek Chrześcijańskich prosi swoje Członkowie o składanie paczek dla 2-ego batalionu 28 p. p. do dnia 28-go czerwca włącznie w paczkach osobnych: przy ulicy Piotrkowskiej 4 Hrubcewicz, przy ul. Piotrkowskiej 71 sklep Huzarskiego, przy ulicy Piotrkowskiej 121 J. J. rolniczej, przy ul. Piotrkowskiej 180 „Pluton“.

Kursy dla terminatorów.

(x) Na początku roku były uruchomione tylko kursy wstępny i pierwszy. Na wstępny zapisało się 55 uczołów, przy końcu pozostało 37, z których pomowano 15, na pierwszym zamknięciu 57, pozostało 40, pomowano na II kurs 25.

Obiady z daru amerykańskiego dla dzieci.

(k) O nadchodzącego tygodnia w taniach kuchniach i instytucjach społecznych rozpoczyna się wydawnictwo obiadowych dla dzieci z daru amerykańskiego, stosownie do opracowanego specjalnego menu, w skład którego wchodzi: fasolka, kluski kruche, suto, zupy mączne i ryżowe, oraz katar.

Odnośne ilości artykułów rozdane już instytucjom dla przygotowania obiadów. Zarejestrowano 88000 dzieci.

Naprawa kościoła.

(x) Na zebraniu gminnym w Chojnach postanowiono przystąpić do remontu kościoła parafjalnego w Starych Chojnach.

Koszt remontu obliczono na kilka tysięcy marek.

REKLAMA

Jest tylko wtedy zwierciadłem Kultury, Sztuki i Wiedzy, jeśli głosi prawdę, stosując środki etyczne. Skuteczną, oszczędną i pomysłową reklamę zapewnić może jedynie

Biuro Reklamy Aleksandra Gersdorfa,
Łódź, Piotrkowska № 84. Telef. 94.
(Oddział Polskiego Biura Reklamy Prasowej)

Wkrótce — Szlagier
Bestja — Berlina
(Kaizer Wilhelm)
„COŚ“ Zielona 2. „COŚ“

Wieczorem o godz. 7 m. 45 „Wieszka karnawałowa“, melodyjna, pełna sentymentu operetka grana przeszło 400 razy z rządu w Wiedniu.

Niewątpliwie na tych ostatnich przedstawieniach operetki polskiej publiczność szczerze zapełni widownię teatru „Scala“, dając tem dowód sympatji jaką ma dla drużyny operetkowej.

Wielkie koncerty.

W sobotę dn. 21 oraz w poniedziałek, dn. 23 b. m. o godz. 8-jej wiecz. odbędą się w Sali Koncertowej dwa wielkie koncerty z udziałem znakomitego artysty Opery Warszawa tej p. Stanisława Gruszczyńskiego, mistrzyni słowa polskiego panny Kazimierzy Rychterówny, znakomitego skrzypka kameralisty p. Symona Pulmana, oraz partnerki tego pianistki panny Zofji Dawidson. Biletów do nabycia w Czytelnicy i święta Ności Alfreda Straucha, Dzieła 12.

Kurjer robotniczy.

— Kongres robotniczy.
Nowy Jork, 14 czerwca (PAT) — Radio pozn. W Atlantic City rozpoczęły się obrady kongresu amerykańskich związków robotniczych, pod przewodnictwem Gompersa.

— Uruchomienie fabryki Grahmana.
(x) Dowiadujemy się, że fabryka Tcw. Akc. L. Grahmana zostanie w tych dniach uruchomiona. Zapisy robotników rozpoczął się od czwartku.

Zarząd fabryki wspólnie z przedstawicielami Rady Okręgowej Polskich Związków zawodowych opracowuje warunki pracy i płacy robotników.

Ustalenie ilości robotników zależne będzie od ilości maszyn zdalnych do uruchomienia.

GIEŁDA.

Warszawa, 14 czerwca.

Wart. kup. Ząd. Posz.

6% oblig. m. stoł.			
Warsz. 1915/16	2.628	205	195
6% obligacje m. stoł.			
Warsz. 1917, 100 m.	2.71,7		
5% obligacje ban. ziem.			
za mk. 100	0,93.8	103	97
4 1/2% listy zast. Ziem.			
A i B	4.29.8	205	194
4% listy zast. ziem.			
A i B	3.81.8		
5% listy zast. m. Warsz.			
po 3000 i 1000 . .	2.02.6	205	195
4 1/2% listy zast. m.			
Warsz 3000 i 1000	1.82.3	190	180
Listy zastawne m. Łodzi 4 1/2%			130
Rb. carskie a 100	117.00-117.50		
	116.75		
Rb. dumskie po 1000	63.50-64.00		
Korony	53.80-54		
Franki	260.00-263.50-262.50		
Drobne	257		
Funty szterlingi	77.00-77.50		

Dopełniono tranzakcji.

4 1/2% listy zast. Ziem.			
A i B	195.75-196.00-25-75		
	196.25-50-197.75		
	198		
listy zast. m. Warsz.			
5x 3000i 1000 . .	179.50-180.00-25		
	199.75-200.00-25.50		

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Występy Al. Zelwerowicza

Dziś, w niedzielę dnia 15 b. m. wystąpi znakomity gość warszawski w dramacie L. hr. Tolstoj a p. t. „Żywy trup“. Wielbiciel jego talentu będą mieli sposobność ujrzeć go w skończonej kreacji Protasowa, którą zalicza do rzędu najlepszych w bogatym dorobku artystycznym. Obok niego udział bierze cały personel bez wyjątku z p. Arkawin na czele.

Po poł. o g. 3 po cenach popularnych Teatr gra sztukę L. Andrejewa „Profesor Storiyn“ w doskonałej obsadzie. Po dzisiejszym przedstawieniu sztuka ta zupełnie schodzi z afisza.

We wtorek nader interesująca premiera „Pana Posta“ M. Fijałkowskiego z występem Al. Zelwerowicza. Komedja ta jest obecnie na repertuarze w warsz. Teatrze „Rozmaitości“, gdzie zdobyła ogromny sukces.

Operetka Polska w „Scali“.

Dziś w niedzielę ostatnie 2 pożegnalne przedstawienia Operetki pod dyktando H. Czarneckiego. O godz. 8 i pół pop. „Polska krew“ operetka Nebdala z udziałem całego zespołu operetkowego z panią Rogińską na czele.

Co slychać nowego?

Jutro, dn. 16 czerwca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu).

100	markowe, koronowe, rublowe	za	98,13
100	„	za	460,63
100	„	za	98,25
100	„	za	490,25
100	„	za	98,250

Z sądownictwa.

(x) Sędzia pokoju, polskiego sądu okręgowego w Łodzi p. Kazimierz Giedroyc mianowany został prezesem nowo utworzonego sądu okręgowego w Grodzisku.

— Podprekurator sądu okręgowego w Łodzi p. Witold Rzeźbiewicz mianowany został prekuratorem nowo utworzonego sądu okręgowego w Włocławku.

— Sędzią pokoju 48 okręgu w Łodzi mianowany został p. Paulina Zdanowicz.

— Zaostrezenie procedury sądowej przeciw psakarzom.

(k) W sprawie procedury sądowej łódzki urząd do walki z lichwą i spekulacją otrzymał od głównego urzędu podlegającego zmianę procedury sądowej podług następujących wskazówek: Odnośna komisja sejmowa rozpatrywała sprawę zażalenia na represji na psakarzy, lichwiarzy i spekulantów, przyczem w przemówieniach poszczególnych posłów wyrażono gorącą żożbę ożrganom urzędu walki z lichwą i spekulacją, do niustawiania w pracy zwalczania lichwy, spekulacji i psakarstwa, lecz zarazem położono nacisk na nagłą potrzebę rozstrzygnięcia sprawy dotychczasową miarką przy stosowaniu przez władze urzędu kar za wymienione przestępstwa.

To też Komisja nawołuje do wymiaru aresztu osobistego lichwiarzom, spekulantom i psakarzom, jako zasobnym w środki pieniężne i przez to drwiącym sobie z grzywien.

Komunikując o powyższym główny urząd wyzywa oddział łódzki do niezbaczenia pomimo piętrzących się zaważad trudności z obranej drogi najenergiczniejszego zwalczania psakarstwa, jak i do bezwzględności stosowania do siebie nawet zamężnych psakarzy aresztu osobistego a nie kar pieniężnych.

Kwaterunki wojskowe.

(r) Na zasadzie ustawy z dnia 8-go kwietnia o dostarczeniu pomieszczeń dla wojska, tudzież okólnika do powiatowych Komisarzy rządowych i prezydentów miast stanowiących samodzielne powiaty, zostało

Dziś po raz pierwszy w Łodzi

Dziś po raz pierwszy w Łodzi

„CYRKÓWKA”

Sensacyjny dramat w 5 aktach w wykonaniu artystów królewskiego teatru w Kopenhadze.
Symfoniczna orkiestra.

Pełen przedstawień: W niedzielę i święta o godzinie 3-ej po południu. W dni powszednie o godz. 5-ej po południu, ostatniego o godz. 9 1/2 wiecz.

TYGODNIK „ROZWÓJ”

poświęcony unarodowieniu życia polskiego we wszystkich dziedzinach.
Od 1-go czerwca wychodzić będzie w soboty w powiększonej objętości.

Komitet redakcyjny stanowią pp.: Marja Buyno Arcetowa, dr. Tadeusz Dymowski, Wacław Kryński, inż. dr. Gabriel Mozdziński, Stanisław Pieńkowski i inż. Stefan Smoleński. — Redaktor Stanisław Pieńkowski i sekretarz Wacław Kryński.

Cena przedpłaty: rocznie 45 mk., półrocznie 23 mk., kwartalnie 13 mk., miesięcznie 4 mk. 50 fen. Oddzielny zeszyt 1 mk. 50 fen.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, Żółwia Nr 2.

„Polskie Towarzystwo Gazownicze”

Piotrkowska 150

poleca

papę dachową z najlepszej tektury galwanowej.

Fabryka Przetworów Chemicznych

T. Grabiański i K. Myślibórski

w Łodzi — ul. Kilińskiego 95 (Widzewska).

Biuro sprzedaży — Piotrkowska 62. Oddział w Warszawie — Złota 32.

Poleca Sz. Odbiorcom:

Szkiełko wodne, Kwasy siar zane, i solny. Sól glauberską (Krysol). Smary: Tervotta i do osi. Oleje mineralne, Olej turecki, Olejne, Wazelinę techniczną, oraz specjalny Olej min. gazowy do szpikowania w ładunkach wagonowych i detalicznie w kasetkach po cenach przystępnych.

Proszę zadać wszelkie puste „Polainy” K. ZAWADZKI i S-ka, Łódź.

Zwracać uwagę na markę fabryczną!

„Polainy” wypróbowały przez inż. chemii i zaświadczone jako doskonały środek do czyszczenia obuwia. „Polainy” polecamy wypróbować.

Biuro Reklamowe Górska. Piotrkowska 54.

SMOŁĘ GAZOWĄ

do smołowania dachów, PAPĘ DACHOWĄ i wszelkie dodatki dla dekarzy poleca w WYBOROWYM GATUNKU

JAN MACIŃSKI

Przedsiębiorstwo robót dekarzskich i asfaltowych
Łódź, Senatorska Nr 18 róg Słowiańskiej

MLECZARNIA i CUKIERNIA

„OLIMPIA”

(w parku miejskim Sienkiewicza)

Wyświetlone obiady i kolacje z trzech dań 3 mk., z czterech 5 mk. Kuchnia obecnie pod kierunkiem kucharza paryskiego p. Collin.

Polecają się „względem Sz. Publiczności” pozostałe Z poważaniem: **Zdzisław Stankiewicz.**

Nowy środek na porost włosów.

Na mocy udzielonego mi pozwolenia przez Warszawski Urząd Lekarski z dnia 10-go września 1900 r. za nr. 5511 na rozpowszechnienie mojego wynalazku na porost włosów oraz swobodnego ogłoszenia, wydanego mi przez tenże Urząd Lekarski z dnia 16-go września 1900 roku, mam zaszczyt polecić mój wynalazek na porost włosów i przeciw wypadaniu i zapleźnieniu z bardzo dobrym rezultatem. Listy dziękczynne, polecające reagenty, dające przekonanie o skuteczności wynalazku posiadam. Sposobu użycia udzielam osobiste.

Marja Świątkowska.
Łódź, Średnia Nr 58, m. 8.

Kazimierz Roszak

Łódź, Brzozowa Nr. 1. Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fazycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficznym.

Nadeszły oryginalne amerykańskie ostrza do maszynek

„Gillette”

POT i niemiła WOŃ

z rąk, rąk i pach zapobiega i znakomicie usuwa

SUDORYN

powszechnie znany

Ostrzeżenie! Srodki podobnych nazw odrzuć jako naśladowstwa

ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY

EDWARD KUMMER,

Pusta Nr. 7. - Telefon 19-64.

Specjalność: Naprawy dynamo - maszyn i elektromotorów. Urządzenie elektrycznego oświetlenia i przenośni sił. — — — Sprzedaż wszelkich materiałów wzbudzących w zakresie elektrycznych urządzeń.

Ogólne Zebranie

Towarzystwa Warszawskich Cyklistów

w Łodzi

odbędzie się we wtorek, dnia 17-go czerwca r. b. punktualnie o godz. 7-ej wieczor. Prawomocnie, bez względu na ilość obecnych. Zebranie odbędzie się w lokalu wianym przy ulicy Piotrkowskiej Nr 174.

Z poważaniem
ZARZĄD.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

We wtorek, dnia 17-go czerwca 1919 roku odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9 — 12 przed południem:

Ulica Spacerowa nr. 10 — waga, ul. Podrzeczna nr. 12 — obrus pluszowy, ul. Aleksandrowa nr. 24 — 3 łodry pluszowe, ul. Grossmana nr. 9 — szafa, ul. Bandykta nr. 25 — dywan serwet pluszowe.

Wojewódzki Urząd Sekwestracyjny.
Łódź, dnia 14 czerwca 1919 r.

Strużki żółciowe

zastępują oczyszczenie chemiczne. Brudki i robaki rzeczy stają się zupełnie nowe!

Ogłoszenie.

Wydzieł H. Ndłory Szymków, Łódzkiego Łaskiego i Brzezińskiego w Łodzi, podaje do wiadomości, iż posiada na składzie

1,500 rolek papy „Ruberoid” różnych rozmiarów.

Reflektanci zechcą się zgłaszać do biura przy ulicy Aleje Kościuszki nr. 14, pokój 69.

Przedsiębiorstwo K. SZULC i A. KARTAJ

67a. Główna 67a.

Poleca: Manufaktury, Galanterje, Obuwie i Garderobę — po niskich cenach.

Wszelkie towary przyjmuje w komis do sprzedaży.

Biuro Reklamowe Górska.

Panna inteligentna

z praktyką biurową potrzebna zaraz, pensja miesięczna 200 mk. Otręty w Adm. „Straży Polskiej”, pod „Biuro”.

Uzdrowisko leśno-górskie, 3 wiosny od st. Bielska na linii Katowicki-Skarżysko. Wspaniałe warunki klimatyczne, Zdrzewa, obfita i smaczna kuchnia. Doleczność kąpiele słoneczne, kwasowo-węglowe, ciepłociągłe i wszelkie mineralne elektryzacja. Organizuje dr. W. Smoleński. Mieszkania dla rodzin z kuchniami do wynajęcia. W głównym sezonie przedstawienia teatralne, koncerty, reuniony, wycieczki i zabawy. Informacji udziela Dr. W. Smoleński ul. Andrzej Nr. 6. Adres: Czarniecka Góra, g. Bielska.

Tartak

(Cater) 700 mm Kłobasa parwa używa do czyszczenia

Jan Świątkowski i S-ka
Średnia 55.

Czarniecka Góra.

CASINO

Od Wtorku d. 17 czerwca rozpoczynają się gościnne występy Artystyczno-Literackiego zespołu w Warszawie.

udział biorą:

Bańkowska M. art. teatru „Czarny Kot“
 Bańkowski F. baletmistrz teatru „Czarny Kot“
 Domański H. artysta teatru „Argus“
 Kühnówna M. art. baletu Opery Warszawskiej
 Kociubińska S. art. baletu Opery Warszawskiej
 Lin W. artysta teatrów „Mirage“ i „Argus“

Ochrymowicz W. artysta teatru „Argus“
 Sznarowska M. primabalerina Opery Warszawskiej
 Skonieczny Cz. art. teatru „Czarny Kot“
 Turońska S. artystka teatru Malego
 Wandycz T. artystka teatru „Argus“

Kierownik artyst.-literacki W. LIN.

Baletmistrz F. BAŃKOWSKI.

Orkiestra pod dyrekcją Leona KANTCRA

Akompanjuje Marek SZYMKIEWICZ.

Kasa zamawiań czynna do dziś codziennie od 11 do 1 i od 5 po poł.

Nowość!!
 Dla p.p. ogrodników i ogrodników ziemskich
 Ulepszone **SIEWNIKI I WYPYLACZE ręczne**
 Amerykańskiej marki „Iron“
 do zasiewu wszelkich warzyw
 Do nabycia w fabryce
Alfrada SCHMELLERA
 w Łodzi
 ul. Sienkiewicza 4.

Przeż z papierosami i cygarami!
 Używajcie tylko pastylki **NIEPAL** R. Kłoskiego, Warszawa.
 Marszałkowska № 60 z marką „SŁOŃ“.
 Cena pudełka Mk. 6.—
 Sprzedaż w apiekach i składach aptecznych.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi.

Obwieszczenie

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa, Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że sądzane zostały pożyczki na nieruchomości:

- pod Nr. 487, przy ulicy Południowej, przez Towarzystwo „Lina Haskelowa“, odzwierciedlona z konwersją Rubli 7,000 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 12,000;
- pod Nr. 7891a, przy ulicy Leszno, przez Mojżysza Bachrachę, odzwierciedlona z konwersją Rubli 25,000.
- pod Nr. 11256, przy ulicy Kilińskiego, przez Szymona i Paulę matk. Bergman, odzwierciedlona z konwersją Rub. 8,900 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 30,000.
- pod Nr. 1298, przy ulicy Cegielnianej, przez Edę i jej siostrę Drejzarową, pierwotnie Rub. 52,000;
- pod Nr. 216 przy ulicy Nowomiejskiej, przez Szaję i Perłę matk. Szliwkowicz, odzwierciedlona z konwersją Rubli 12,900 i dodatkowa z przeszacowania Rubli 37,000.

Łódź, dnia 14 czerwca 1919 r.

Hotel p. f. Manteuffla :: Pierwszorzędna Polska Restauracja ::
wł. J. Petrykowski.
Codziennie Trio Rychtera.

Wielki wybór potraw a la carte. Przedwojenne wina pierwszorzędnych domów po cenach obywatelskich.

Znana ze swej dobroci przed wojną
Pasta do obuwia „Glorja“

jest znów do nabycia we wszystkich sklepach i składach aptecznych.

Co do jakości pasta „Glorja“ obecnie nie ustępuje zupełnie przedwojennej i przewyższa dobrocią i dobowiem surowców, nieszkodliwych dla obuwia wszelkie wyroby zagraniczne i tutejsze znajdujące się w sprzedaży.

Przedstawicielstwo i wyłączna sprzedaż:
Henryk Kwandt
 ŁÓDŹ, ul. Sienkiewicza 62, m. 4.

Hotel i Restauracja „KLUKAS“
 Cegielniana 64.
 Właściciel Papuziński. — Po gruntownym odnowieniu poleca się, Restauracja wydaje zdrowe i smaczne śniadania, obiady, kolacje. Bufet zaopatrzony w duży wybór przekąsek, potrawy a la carte. Wina i koniaki pierwszorz. marek. Piwo z browaru Anstadta Pilzeńskie i Monachinskie:

Tytoniu
 rozsada (fiance) odmiły mieszane, do sprzedania w składach nasion L. Jasłowskiego w Łodzi, ul. Andrzeja nr. 10 i w Łęczycy.

Przy Restauracji „Pod białym Niedźwiedziem“
 przy ul. Kilińskiego № 115.
 został otwarty **OGRÓDEK**.
 W czwartki, soboty i niedziele przygrywa **MUZYKA**.

Dr. Brzozowski
powrócił
 ul. Piotrkowska 55.

Dr. W. STAMISŁAWSKI
 Chorobyskóry, dróg moczowych i weneryczne.
 Przyjmuje od 4—6.
Przejazd № 40 m. 7

Dr. Feliks Skusiewicz
powrócił.
 ul. Andrzeja № 13.
 Choroby skórne i weneryczne
 Godziny przyjęcia od 9—11 i od 6—7 i po p. p. Ponie 11—12 rano.

Dr. L. PRYBULSKI
 choroby skórne, włosów, wenerja i niemoc piciowa.
 ZAWADZKA 1, róg Piotrkowskiej
 Przyjmuje od 9—3 i 4—8, Ponie 5—8.

Dr. H. Sadkowski
 Choroby wewnętrzne (specjalnie żółtka i kiszki)
 Łódź, ul. Piotrkowska № 120
 Od 9—11 r. i od 5—7 po poł.

Łożyszenia drobnop.
A. A. A. Baczność! Kasa i-taniej, bo w mieszkaniu prywatnym. Rozmaite resztki na męskie, damskie i dziecięce ubrania i paleta. Towary na bluzki, sukno, szewioty, jedwabie, muslina delin, białoty, otaminy, krapony. Kilińskiego 40 (Widzewska), front II piętro m. 10, na prawo.

A. A. A. Resztki najtaniej
 Srebrnik, w Łodzi, Piotrk. 84, 2 piętro front. Lokiel tow. wełn. na Ubrania uczniowskie. 80 „
 na Męskie iskantowa. 35 „
 na Dziecinne 14 „
 na Spodnie 20 „
 na Kamizelki sztuczki 25 „
 na Paleta 28 „
 na Suknie i kostjomy 15 „
 na Bluzki wełniane 8 „
 Alpaga i kajgi dabi 20 „
 Szewioty 17 „
 Chustki 18 „

H. Srebrnik, Piotrkowska 84, front 2 piętro.

A.A.A. Obączki złote od 40 marek para, pierścionki, kolczyki, duży wybór, gwarancja za złoto 56 próby, zegary ściennie, zegarki, najtaniej bo w mieszkaniu prywatnym. Jan Placzek, ul. Brzezińka 10.

C. Czerwinski. Pensjonaty L. Zurbowskiej, obok Iszlenek, dwórki „Poraj“ i „Jaljanówka“. Conv przy łepne.

Che. ony: żółtka, kieszek obstrukcje, hemoroidy leczą Szwałcaske gorzkie ziold Dr-a Bonera, apteki, składy a-pteozne.

C. Fajstet sumienny, w wieku lat 17—18 potrzebny na posytki. Zgłaszać się Z. Terakowski i S-ka, Piotrkowska nr. 91, od 8—9 rano.

Francuskiej konserwacji udziela młoda francuzka. Wzdewska 123, 1 of., 2 piętro, m. 41. Zastac można o 5 popoł.

O. mam na wlasn 6-6-cio tygodniową dzlewczynek, nie chorozona. — Ogrodowa 86. A. Gorławska.

Antonia Tesz, ul. Nowo-Zawawska 30, zgubiła książeczkę legitymacyjną na chleb, dla 8-10 osób.

Cecylja Wyżuc zgubiła kartę węglowa.

Jan Dombraf, ul. Składowa nr. 31 zgubił kartę węglowa.

Krawczyk Anna zawiadziła w K. Chojnach, ul. Kamienna 5, zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, oraz kartę węglową. Ludwik Baum, ul. Złota 4, zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb, dla 6 osób.

Mananna Kubiak, ul. Kilińskiego 81, zgubiła kartę węglową.

Stefania Fina, ul. Teodora 1, zgubiła kartę węglową.

S. radziom paszport niemiecki, wydany w Łodzi za nr. 2 482 na imię Melanji Wandy Ludwikowej.

Studentka pierwszego kursu filozofji poszukuje lekcyj na lato w okolicy lasistej, suchej. Władza 4-ma językami z muzyką średnią. Oferty pod „Studentka“ w Administracji „Straży Polskiej“.